

Fylkesmannen i Østfold

Sarpsborg kommune

Postboks 237
1702 SARPSBORG

Miljøvernavdelingen

Deres ref.:

Vår ref.: 2009/2726 461.3 KAB

Vår dato: 24.10.2013

Oppfølging etter inspeksjon ved Gatedalen miljøanlegg

Dato for inspeksjonen: 19.09.2013
Rapportnummer: 2013.010.IFMOS

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten: Vigdis Braset	Fra Fylkesmannen: Karsten Butenschøn

Fylkesmannen avdekket 6 avvik og 1 anmerkning under inspeksjonen.

- Avvik 1: Mottakskontrollen av farlig avfall er mangelfull
- Avvik 2: Virksomheten håndterer ikke sitt farlige avfall i henhold til krav
- Avvik 3: Farlig avfall blir ikke levert videre til aktør med tillatelse til å håndtere farlig avfall
- Avvik 4: Gassutslipp fra lagune
- Avvik 5: Mangelfull registrering av overløp fra sigevannsdammen
- Avvik 6: Oppsamlingen av deponigass er ikke godt nok dokumentert
- Anmerkning 1: Virksomhetens internkontroll har et forbedringspotensial

Vi ber kommunen om en skriftlig plan for rettingen av avvikene innen 01.03.2013. Vi anmoder kommunen samtidig å redegjøre for sitt syn på det som er tatt opp i vår anmerkning. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 2.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent av

Knut Syver Fløgstad e.f.
senioringeniør

Karsten Butenschøn
senioringeniør

Saksbehandler: Karsten Butenschøn

Bakgrunnen for inspeksjonen:

Ansvarlige virksomhet (Kilde: Enhetsregisteret)

Organisasjonsnr (underenhet):	Eies av (org.nr): 938801363
Besøksadresse: Gatedalen, Hafslund	Telefon:
Bransjenr. (NACE-kode): 84.110 - Generell offentlig administrasjon	E-post:

Kontrollert anlegg

Navn: Gatedalen Miljøanlegg	Anleggsnr: 0105.0095.02
Kommune: Sarpsborg	Anleggsaktivitet: Deponering
Fylke: Østfold	Risikoklasse.: 3
Tillatelse sist oppdatert: 30.3.2009	Saksnr: 2009/2726

Bakgrunnen for inspeksjonen:

Inspeksjonen er et rutinemessig tilsyn med virksomheter med tillatelse etter forurensningsloven. Det gjennomføres i tillegg i uke 38 og 39 i 2013 en nasjonal tilsynsaksjon av anlegg som mottar og mellomlagrer farlig avfall.

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- Mottak, sortering og mellomlagring av ordinært og farlig avfall
- Drift av deponi
- Behandlingsprosesser
- Risikovurderinger og rutiner i tilknytning til ovennevnte tema

Rapportens status: Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Oppfølging etter kontrollen

Virksomheten plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. Vi ber om en skriftlig bekreftelse innen 01.12.2013 med dokumentasjon på at avvikene er rettet eller en handlingsplan for retting av avvik som ikke kan rettes innen fristen.

Kontrollgebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. *forskrift om begrenning av forurensning* (forurensningsforskriften) § 39-6 om gebyr for kontroll av inntil en dags varighet i virksomheter med tillatelse. Virksomheten er i tillatelsen plassert i risikoklasse (tidligere kalt kontrollklasse) 3. Dette innebærer at virksomheten skal betale 11 700 i gebyr.

Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt fra Miljødirektoratet.

Definisjoner

Avvik:

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i dispensasjoner.

Anmerkning:

Forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Avvik

Følgende avvik ble konstatert under Fylkesmannen sin inspeksjon:

Avvik iht kontrolltema i nasjonal kontrollaksjon

Avvik 1: Mottakskontrollen av farlig avfall er mangelfull

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11 (§§ 11-5, 11-6, 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9 og 11-13)

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

a) Virksomheten håndterer farlig avfall uten nødvendig tillatelse fra Fylkesmannen. (*Avfallsforskriften § 11-6*)

b) Virksomheten mottar farlig avfall som ikke er dekket av eksisterende tillatelse. (*Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen*)

c) Virksomheten har ikke etablert mottakskontroll ved mottak av farlig avfall. (*Internkontrollforskriften § 5*)

d) Virksomhetens kontroll med utfylling av deklarasjonsskjema er mangelfull. (*Avfallsforskriften § 11-13*)

e) **Mottakskontrollen er ikke tilstrekkelig til å hindre at mottatt farlig avfall blandes med andre typer farlig avfall eller ordinært avfall.** (*Internkontrollforskriften § 5 sammenholdt med avfallsforskriften § 11-5*)

f) Virksomheten blander farlig avfall med ordinært avfall. (*Avfallsforskriften § 11-5*)

g) Virksomheten har ingen journal for mottatt farlig avfall. (*Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9*)

h) Virksomhetens journal for mottatt farlig avfall er mangelfull utfylt. (*Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9*)

Kommentarer:

Mottaket er ikke organisert på en måte som bidrar til at isolasjon og gulvbelegg som er farlig avfall frasorteres fra ordinær avfallsstrøm.

Isolerglass som er farlig avfall på grunn av innhold av klorerte parafiner eller ftalater håndteres som ordinært avfall

---

Avvik 2: Virksomheten håndterer ikke sitt farlige avfall i henhold til krav.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel, 11 (§§ 11-5, 11-6, 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2)

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) <navn på bedrift> håndterer farlig avfall på områder som ikke er dekket av tillatelsen. *(Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen)*
- b) <navn på bedriften> overskrider lagringstida for farlig avfall *(Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 7.4)*
- c) <navn på bedriften> lagrer større mengder farlig avfall enn tillatt på anlegget. *(Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 7.4)*
- d) Farlig avfall blir lagret på områder som ikke er tilstrekkelig sikret mot utslipp.** *(Avfallsforskriften § 11-5, avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. Vedlegg 2 punkt 6.2)*
- e) Farlig avfall blir lagret i uegnet og/eller skadd emballasje.** *(Avfallsforskriften § 11-5)*
- f) Merkingen av farlig avfall er mangelfull.** *(Avfallsforskriften § 11-5)*
- g) Farlig avfall (sam)lagres slik at det er fare for farlig kjemisk reaksjon *(Avfallsforskriften §§ 11-5 og 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 7.4)*
- h) Farlig avfall er ikke sikret mot uvedkommende utenom åpningstiden. *(Avfallsforskriften §§ 11-5 og 11-7 bokstav e, jf. Vedlegg 2 (punkt 7.1 og 7.2)*

Kommentarer:

Det er sluk i gulvet i mottakshallen for farlig avfall – det var ukjent om sluket leder til tank eller avløp. Dersom sluket leder til tank er tilstanden på tanken ukjent. Sluket er uansett overflødig og kan blendes.

Oppsamlingsfat for farlig avfall lagres rett på gulvet i konteiner ved mottakshallen. Gammelt oljemettet absorbent er ikke fjernet og det er spor av at spillolje har rent ut på asfalten utenfor konteineren. Vanlig praksis er å plassere oppsamlingsfat og lignende på spesialpall med oppsamlingsvolum, eller i konteiner med egen oppsamlingsbrønn.

Ikke alle fat og beholdere med farlig avfall er merket med innhold

---

Kviksølvholdige lysstoffrør som ikke passer i standard mottaks-kasse, lagres stående i fat. Disse lagres på en måte som gjør dem utsatt for unødig brekkasje slik at kviksølvholdig damp kan unnslippe.

Avvik 3: Farlig avfall blir ikke levert videre til aktør med tillatelse til å håndtere farlig avfall.

Avvik fra:

*Avfallsforskriften kapittel. 11
Forurensningsloven § 7 eller 31
Internkontrollforskriften § 5*

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

a) Kommunen leverer farlig avfall til aktør uten tillatelse. (forurensningsloven § 31 siste ledd sammenholdt med avfallsforskriften § 11-8)

b) <navn på bedrift> eksporterer farlig avfall uten skriftlig samtykkeerklæring
(Avfallsforskriften kap.13, jf. forordning (EF) nr. 1013/2006 artikkel 3)

c) <navn på bedrift> behandler <type avfall> i form av <type behandling> uten å ha tillatelse til dette. (Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen)

d) <navn på bedrift> kan ikke gjøre rede for hvor det er blitt av <tonn> farlig avfall i 2009.
(Internkontrollforskriften § 5 2.ledd pkt. 7)

Kommentarer:

Kommunen har avtale med forbrenningsanlegg på Borregaard at gulvbelegg som inneholder ftalater kan leveres som andel av brennbart restavfall. Det forbrenningsanlegget vi får opplyst at kommunen har avtale med har imidlertid ikke tillatelse til å motta farlig avfall. Praksisen innebærer ikke umiddelbar forurensningsfare, men av hensyn til å holde kontroll med mengder og strømmer av farlig avfall, stiller avfallsforskriften klare krav om at farlig avfall skal deklarerer og levers til anlegg som har særskilt tillatelse.

Andre avvik

Avvik 4: Gassutslipp fra lagune

Avvik fra:

Forurensingsloven § 7

Gatesandfang som mottas legges i en grop/lagune for avvanning før deponering. Det brukes bark som filtermedium i lagunen. Prosessen omtales av personellet som barkseng-kompostering. Gateoppsop er unntatt fra deponiregelverkets bestemmelse om maksmalt innhold av nedbrytbart avfall. Det er derfor ikke nødvendig å kompostere gatesandfang før deponering. Avvanning er tilstrekkelig.

Under inspeksjonen ble det observert gassdannelse i lagunen, mest sannsynlig med et betydelig innhold av klimagassen metan.

Barkseng-kompostering brukes til nedbrytning av sandfang fra oljeutskillere og lignende oljeforurenset masse. Da legges barksengen opp på en slik måte at nedbrytningsprosessen får tilgang til luft. Dette for å unngå at det dannes unødig mye råtnegasser. Når det tilføres bark i lagunen, brytes barken ned anaerobt til metan.

Fylkesmannen forutsetter umiddelbar stans i bruken av nedbrytbart filtermedium i lagunen.

Avvik 5: Mangelfull registrering av overløp fra sigevannsdammen

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5 nr 7 sammenholdt med utslippstillatelsen vilkår 3.5.3 og 5

Sigevann som samles opp i deponiet ledes til luftedam før overpumping til avløpsnett. Ved stans i pumpene eller ved store sigevannsmengder som følge av langvarig nedbør, kan urensset sigevann gå i overløp med utslipp i nærliggende bekk.

Det er ikke etablert system som varsler og registrerer slike overløp. For at kommunen skal kunne ivareta kravene til oppsamling og overvåkning av sigevann, samt rapportering av årlige utslipp, vil det være nødvendig å registrere antall og varigheten av overløp

Avvik 6: Oppsamlingen av deponigass er ikke godt nok dokumentert

Avvik fra:

Utslippstillatelsen vilkår 3.6

Under kontrollen fikk vi opplyst at det ikke er gjennomført regelmessige undersøkelser av diffus gasslekkasje eller andre beregninger av gassoppsamlingssystemets effektivitet.

Erfaring etter gassmåling på andre deponier viser at det ikke er uvanlig at det er områder med betydelig diffus gasslekkasje, også selv om det ikke er registrert luktulemper.

Anmerkninger

Fylkesmannen har følgende anmerkninger etter inspeksjonen:

Anmerkning 1: Virksomhetens internkontroll har et forbedringspotensial.

Internkontroll ble ikke undersøkt direkte ved denne inspeksjonen, men omfanget av konstaterte avvik tyder på at kommunen har et stort forbedringspotensial innen internkontroll.

For å utøve internkontroll må man følge aktivt med på utviklingen i de krav og miljømessig beste tilgjengelige teknikker som er relevante for virksomheten. Det er nødvendig fortløpende å kartlegge og vurdere risiko for brudd på de krav som gjelder.

Internkontroll binder ressurser. Kommunen må forsikre seg om at virksomheten er tilstrekkelig bemannet og finansiert til å kunne utøve påkrevd internkontroll.